



28 aprilie 2017

PJ nr. 155

## AVIZ

### la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură (nr. 88 din 24.03.2017)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege pentru completarea unor acte legislative și în temeiul art. 54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996 și prevederilor Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 avizează proiectul cu următoarele obiecții și propuneri:

#### I. CONSTATĂRI GENERALE

1. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură (nr.88 din 24.03.2017), a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova (în continuare Parlamentul RM), fapt care corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova (în continuare Constituția RM) și art.47 din Regulamentul Parlamentului RM.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege nr.88 din 24.03.2017 face parte din categoria legilor organice, astfel domeniul dat ține de competența Parlamentului RM și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituția RM.

3. Potrivit Notei informative la proiectul de lege nr.88, proiectul dat a fost elaborat în scopul înlăturării lacunelor legislative în privința incompatibilității profesiei de avocat, precum și modificarea normelor ce țin de accesarea în profesia de avocat.

#### II. OBSERVAȚII DE ORDIN JURIDIC ȘI PRIVIND RESPECTAREA TEHNICII LEGISLATIVE

4. Remarcăm, că în afară de proiectul dat, în Parlamentul RM se mai află în proces de examinare două proiecte de legi pentru modificarea și completarea Legii nr.1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură (nr.198 din 05 mai 2016 și nr.513 din 30 decembrie 2016).

Astfel, considerăm că proiectul de lege nr.88 din 24.03.2017, necesită a fi ulterior comasat într-un singur proiect de lege cu proiectele susmenționate, pentru examinare conformă a acestuia în Parlamentul RM, în conformitate cu prevederile art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, care statuiască: *"dacă sunt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect"*.

În același context, menționăm că modificările propuse în proiectul examinat, coincid în proporție mare cu cele propuse în proiectul nr.513 din 30 decembrie 2016. De aceea, considerăm util pentru corpul de deputați de a ține cont la examinarea proiectelor de lege sus menționate avizele date de autoritățile de stat competente și de Direcția Generală Juridică a Secretariatului Parlamentului la proiectele de lege nr.198 din 05 mai 2016 și nr.513 din 30 decembrie 2016.

5. Referitor la titlul proiectului de lege nr.88, constatăm că acesta nu corespunde în totalitate conținutului proiectului de lege, or prevede doar modificări ale unor articole din Legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură.

Astfel, considerăm că este necesar de a se ține cont de faptul, că în conformitate cu prevederile art.25 alin.(2) și alin.(4) lit.e) ale Legii nr.780/2007 - *"Titlul actului legislativ trebuie să fie laconic și să exprime cu claritate obiectul reglementării"*, iar *"În cazul modificării, completării ori abrogării mai multor părți ale unor acte legislative în vigoare, titlul va conține: b) o formulă generală referitoare la modificarea, completarea ori abrogarea unor acte legislative"*.

De asemenea, necesită a avea în vedere și faptul că, conform art.34 alin.(2) și (3) din legea menționată *"Modificarea intervine pentru a schimba unele soluții din actul legislativ prin altele"*, pe când *"Completarea intervine pentru a introduce soluții noi în problema reglementată de actul legislativ"*.

Așa dar, dat fiind faptul că proiectul de lege conține doar modificări, urmează ca proiectul de lege vizat să se numească conform prevederilor exprese ale Legii nr.780/ 2001 *"proiect de lege privind modificarea Legii nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură (nr.88 din 24 martie 2016)"*.

6. Articolul I al proiectului prevede expunerea articolului 11 al legii într-o nouă redacție. Atragem atenția asupra textului lit.a) din alin. (1) care statuează

incompatibilitatea profesiei de avocat cu oricare funcție publică sau de demnitate publică retribuită. Având în vedere că, legislația națională nu prevede careva funcții publice neretribuite, considerăm necesară excluderea cuvântului *"retribuită"* din textul lit. a).

Tot aici, menționăm că textul lit.d) din alin. (1) este ambiguu și nu este clar ce are în vedere autorul prin sintagma *"activități ce lezează demnitatea sau independența profesiei de avocat"*. Mai mult ca atât, având în vedere că articolul 11 reglementează exhaustiv atât compatibilitățile, cât și incompatibilitățile exercitării profesiei de avocat, considerăm necesară expunerea mai clară de către autor a prevederii menționate.

Totodată, alineatul (2) al aceluiași articol concretizează că incompatibilitățile prevăzute la alin.(1) se răsfrâng doar asupra persoanelor care exercită profesia de avocat. În acest context, considerăm necesară completarea alineatului dat cu prevederi care să acorde un termen nu mai mare de 30 de zile persoanelor indicate la alin.(1) care au obținut licența de avocat sau avocat stagiar să renunțe la funcția deținută anterior.

Alineatul (3) din același articol specifică derogări de la prevederile alin. (1) privind compatibilitățile profesiei de avocat. Atragem atenția autorului asupra faptului că, din lista de compatibilități doar calitatea de consilier în consiliul local de nivelul I și II se încadrează în restricțiile statuate în alin. (1), iar în restul cazurilor nu este vorba despre o careva derogare deoarece funcțiile menționate nu sunt funcții publice.

7. În contextul modificărilor și completărilor propuse de autor, considerăm necesară expunerea art.20 alin. (1) al Legii nr.1260/2002 în următoarea redacție: *"(1) Pentru a fi admis în profesie, avocatul stagiar și persoanele indicate la art.18 alin.(2) susțin examenul de calificare în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat"*.

8. Mai mult ca atât, având în vedere că organul abilitat cu acordarea și retragerea licenței de avocat este Ministerul Justiției, recomandăm autorului suplimentarea proiectului de lege nr.88 cu modificări adiționale ale *Legii nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură* cu scopul de a atribui Ministerului Justiției obligația logică de organizare și desfășurare a examenelor de calificare. În așa fel, având în vedere modalitatea propusă de desfășurare a probei la calculator, dispare necesitatea instituirii unei comisii speciale de licențiere a profesiei de avocat.

În contextul susmenționat, constatăm oportunitatea necesității de a modifica și completa respectiv proiectul de lege nr.88.

### III. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

9. Așa cum s-a menționat mai sus, proiectul de lege a fost elaborat în vederea înlăturării lacunelor legislative în privința incompatibilității profesiei de avocat, precum și modificarea modalității de accederea în profesia de avocat, în vederea asigurării accesibilității de a accede în profesie tuturor persoanelor licențiate în drept care dețin concomitent și o experiență vastă de activitate în domeniul juridic.

Importanța și oportunitatea acestor modificări reiese pe de o parte din necesitatea de a reforma procedura de obținere a licenței de avocat, urmărindu-se eliminarea factorului uman din luarea sau influențarea deciziilor și astfel, excluzând posibilitatea de a favoriza sau defavoriza candidații din anumite interese.

Pe de altă parte, proiectul de lege dat are scopul de a oferi criterii preferențiale unor categorii de persoane cu o experiență vastă în domeniul juridic în raport cu persoanele care abia au absolvit studiile în domeniu. În acest sens, apreciem logica și motivația intenției autorului de a largi spectrul de persoane care dețin o vastă experiență atât teoretică, cât și practică în domeniul jurisprudenței.

În concluzie, considerăm argumentată oferirea de drept a posibilității de obținere a licenței persoanelor care fiind licențiate în drept efectuează o activitate identică cu cea a avocaților (reprezentarea în instanța de judecată și în alte instituții a intereselor persoanelor juridice din domeniul privat și public, consultanța în domeniul juridic, elaborarea și redactarea actelor legislative, normative, contractelor, etc.).

#### 10. Practica europeană în domeniu.

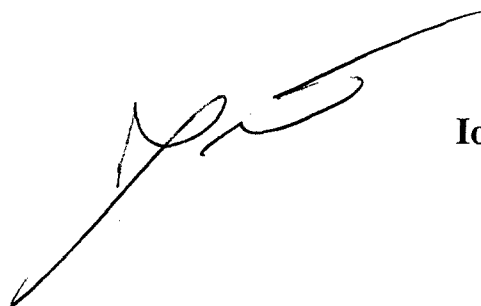
Remarcăm în contextul celor susmenționate, că proiectul nr.88 este în concordanță cu practica europeană în acest sens. Spre exemplu, în România (Legea nr. 51 din 7 iunie 1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat) o categorie mare de persoane beneficiază de condiții simplificate de a accede în profesia de avocat: cei care au îndeplinit funcții de judecatori, procurori, notari publici, consilieri juridici sau jurisconsulți timp de 5 ani, precum și cei care au îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curtii Constituționale, Avocatului Poporului, Curtii de Conturi și Consiliului Legislativ timp de 5 ani neîntrerupti.

De asemenea, legislația Spaniei nu prevede careva examene sau specializări suplimentare pentru a accede în profesia de avocat pentru persoanele licențiate în drept (vezi tabelele privind practica din domeniu elucidată în avizul dat de către Direcția generală juridică pentru proiectul nr.513 din 30 decembrie 2016).

11. Privind impactul implementării proiectului de lege nr.88.

În susținerea tezelor sus expuse, considerăm că promovarea modificărilor prevăzute în prezentul proiect va atrage în domeniul avocaturii mai multe cadre calificate, fapt prin care va spori concurența în domeniu și respectiv va crește calitatea serviciului prestat, iar în final vor avea de câștigat consumatorii și beneficiarii acestor servicii juridice.

*În final*, reieșind din cele sus menționate, considerăm că asupra oportunității adoptării proiectului de lege pentru completarea unor acte legislative (nr.88 din 24.03.2017), urmează să se pronunțe Parlamentul Republicii Moldova în ședința sa plenară.



Șeful Direcției  
Ion CREANGĂ

Ex: Radu R.  
022 820 595